

Posudek diplomové práce

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
Katedra francouzského jazyka a literatury

Autor/Autorka diplomové práce: **Bc. Pavlína Široká**

Název práce: ***La phonétique dans l'enseignement du FLE selon l'approche actionnelle***

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Tomáš Klinka, Ph.D.

Diplomová práce Bc. Pavlína Široké s názvem *La phonétique dans l'enseignement du FLE selon l'approche actionnelle* si klade za cíl zodpovězení otázky, do jaké míry a jakým způsobem splňují současné výukové materiály (učebnice) nároky, které na ně klade metodologický a pedagogický přístup vyjádřený ve *Společném evropském referenčním rámci pro jazyky* a pro který se v češtině používá název „akční přístup“. Autorka si toto téma vybrala na základě svých prvních zkušeností s přímou výukou, při které si povšimla rozporu mezi očekávaným metodickým zaměřením hodin a jejich reálnou náplní. Jinými slovy, jak sama píše v úvodu svého textu, se setkala spíše se „staršími“ pojetími výuky a rozhodla se tedy analyzovat, do jaké míry jsou aktuální učební sady věrné výše uvedenému koncepčnímu dokumentu a přístupu, který z něj vychází. Konkrétně se pak zaměřila na zásadní oblast fonetiky u začátečníků, u nichž jde jistě o jednu ze základních učitelových didaktických starostí. Cíl práce tedy hodnotíme jako vhodně zvolený, každá snaha studentů/budoucích učitelů odstranit některou se svých nejistot je základem jejich úspěšné práce, a proto jsme rádi, když si ji zvolí jako ústřední téma svých absolventských prací.

Struktura práce odpovídá jejímu cíli. Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou, které si rozsahem odpovídají. Po formální i jazykové stránce je práce také v pořádku, text plyne logicky a nedostatky v úrovni francouzského jazyka se omezují na několik nepřesných formulací a překlepů. Zvolené zdroje jsou většinou relevantní (viz níže), jejich citace a další poznámkový aparát jsou též zpracovány tak, jak se u diplomové práce očekává. Ke struktuře práce bychom ještě rádi poznamenali, že je výsledkem vcelku dlouhého a pečlivého hledání, které dokládá autorčinu snahu o zpracování co nejsrozumitelnějšího textu. Během konzultací se zpracování práce několikrát měnilo, až se ustálilo na aktuální, dle nás ideální podobě, za kterou je nutno poděkovat i druhé konzultantce, PhDr. Sylvě Novákové, Ph.D. Pozastavit se bylo možno snad jen nad některými zdroji práce, které byly vydány před samotným SERRJ, někdy dokonce o celé desetiletí (např. Nickel). Celkově je však text vhodně prokládaný shrnujícími pasážemi a neubíhá mimo tematické vymezení práce, které by k tomu svou šíří mohlo svádět. Snad jen mezi stranami 44 a 48 autorka nemusela opakovat informace z předchozího teoretické části do takových podrobností.

Jak konkrétně tedy diplomantka postupovala? Teoretická část je rozdělena na tři kapitoly, které se věnují čtyřem základním exkurzům do problematiky, jež jsou následně zpracovávány v části praktické. První dvě kapitoly shrnují pojetí fonetiky v dějinách jazykového vyučování a upřesňují, co z rozsáhlé oblasti akčního přístupu je pro autorku zásadní. Následuje rozsáhlá kapitola věnující se fonetickým jevům na úrovni segmentální i suprasegmentální, a to jak z pohledu lingvistického, tak didaktického. Právě toto rozdělení úhlů pohledu dalo teoretické části jasný smysl a my jej hodnotíme jako jeden z nejlepších momentů textu Pavlína Široké. V poslední části se pak autorka věnuje oblasti evaluace. Vše výše uvedené nebylo zvoleno náhodně – jde o jevy, které budou zkoumány v části praktické. Ta se zaměřuje na zkoumání obsahu pěti aktuálních učebnic pro dospívající a dospělé, a to konkrétně na fonetické jevy v učebnicích řešené, jejich posloupnost, typologii aktivit a hodnocení. Jasný vztah k části teoretické je tak zřejmý. Diskutabilní je snad jen zaměření na náctileté místo mladšího publika, ale na druhou stranu v kontextu

výuky FJ v Česku je právě patnáctiletý student častěji tím, kdo s tímto jazykem začíná, a nikoli jedenáctiletý žák základní školy.

Práce vrcholí pěticí detailních analýz učebnic dle výše uvedených kritérií. V ní autorka shromáždila s obdivuhodnou pečlivostí všechny fonetické jevy z pěti učebnic. Nejen, že je uvedla ve maximálně přehledných tabulkách v příloze práce, ale přístup k fonetice v učebnicích porovnála i kvalitativně. Čtenář se tak může spolu s diplomantkou zamyslet, jaké pojetí by mu nejvíce vyhovovalo a proč. K této poslední otázce se diplomantka již neodhodlala, a proto bych ji navrhl do diskuze během **obhajoby, ke které práci doporučujeme**. Druhou otázku pak formulujeme takto: pokud byste analyzovala po stránce fonetiky *ideální* učebnici určenou českému publiku, jak by její výsledek vypadal? Které jevy by dle Vás byly upozaděny autory takové učebnice a které naopak doplněny?

V Praze, dne 16. 8. 2018

Mgr. Tomáš Klinka, Ph.D.

